

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นองค์ประกอบอันสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสังคมทุกด้าน เพราะการศึกษานั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาคน คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของประเทศ หากคนไร้อการศึกษาที่เหมาะสม ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มากมายก็หาได้ก่อให้เกิดประโยชน์อันใดไม่ แต่อาจถูกใช้และทำลายไปโดยไม่ไคณผลคุ้มค่าและก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคมด้วย

การศึกษาที่เหมาะสมนั้นหมายถึงการศึกษาที่สามารถสร้างความเป็นมนุษย์และกำลังคน ความเป็นมนุษย์นั้นหมายถึง คนที่พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีเหตุผล คิดเป็นและแก้ปัญหาเป็น ส่วนคำว่า กำลังคนนั้นหมายถึงบุคคลที่มีกำลังผลิตทาง เศรษฐกิจ สังคมจะมีความก้าวหน้าและมีสันติสุขก็ต่อเมื่อสมาชิกของสังคมนั้นมีทั้งความเป็นคนและกำลังคน¹ ดังนั้นในการพัฒนาคนหรือพัฒนามนุษย์นั้นถือว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของวิชาซึ่งการศึกษา เป็นหน้าที่เฉพาะที่วิชาซึ่งการศึกษาที่จะให้บริการแก่สังคมซึ่งไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น การพัฒนาคนถือว่าเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งที่จะเป็นเครื่องส่งเสริมการพัฒนาคานอื่นให้ไคณผลเต็มที่และรวดเร็ว การพัฒนาวัตถุโดยไม่พัฒนาคนไปควบนั้นย่อมจะทำให้การลงทุนไม่เกิดผลคุ้มค่า การศึกษาที่จะพัฒนาคนนั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายและวิธีการที่ถูกต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ และให้ทักษะแก่คนอันจะทำให้คนเป็นคนทำงานไคอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นพลเมืองที่มีอำนาจการผลิต การศึกษานั้นต้องมีความสมดุลระหว่างความเป็นมนุษย์และกำลังคน (Manhood and Manpower) มนุษย์นั้นต้องได้รับการพัฒนาอยุ่ตลอดชีวิตเพราะทุกอย่างในโลกนี้ไม่หยุดนิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ บุคคลต้องได้รับการพัฒนาและเสริมทักษะให้ทันการเปลี่ยนแปลง จึงจะทำให้เขาเป็นคนที่มีประโยชน์ต่อตนเอง

¹ "บทบรรณาธิการ," วารสารการศึกษา 5 (กันยายน-ตุลาคม 2523).

และสังคมโดยรวม หากเขาไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันการเปลี่ยนแปลงของโลก เขาจะขาดความสุขและอาจจะก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคมอีกด้วย¹ เพราะฉะนั้นการที่ชาติจะอยู่รอดนั้นจำเป็นจะต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูงเป็นจำนวนมาก การพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์เป็นการลงทุนที่คงกินเวลานานกว่าจะปรากฏผลให้เราเห็นและเป็นเรื่องที่ยากลำบากและเสียค่าอน เพราะมีค่าใช้จ่ายเป็นสิ่งที่วัดกันเป็นปริมาณได้แต่ก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง²

จากที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่าประเทศไทยจะเจริญก้าวหน้าทางอาชีวการศึกษาเป็นหลักและเป็นที่ยอมรับอย่างแน่ชัดแล้วว่า การพัฒนาการศึกษาในประเทศไทยใดต้องอาศัยความมีคุณภาพของคนในสังคมนั้น โดยเฉพาะการศึกษาในระดับกลาง ทุกประเทศในโลกต่างพยายามทุ่มเทเงินทองเพื่อหาทางจัดการศึกษาของประเทศตนให้ได้ผลดีให้ประชาชนได้รับการศึกษาที่ดีที่สุด และจัดสนองความต้องการของสังคมให้มากที่สุด³ ซึ่งประเทศไทยได้วางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (สิบปิ่นนที เกตุทัต) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์และนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) ระดับมัธยมศึกษาไว้ดังนี้คือ

"เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีพละนาถมีที่สมบูรณ์ รู้จักสิทธิหน้าที่ของพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข"⁴

¹ชม ภูมิภาค, "เทคโนโลยีทางการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์," วารสารการศึกษา 5 (กันยายน-ตุลาคม 2523) : 16.

²วิระ โอสถานุเคราะห์, "สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการศึกษา," วารสารการศึกษาแห่งชาติ 2 (ธันวาคม 2522 - มกราคม 2523) : 11.

³ศิริเรก บัณฑิตวิวัฒน์, "ทรัพยากรเพื่อการศึกษา การพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นธรรมในสังคม," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 1 (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2521) : 18.

⁴มงคล อาละผล, "นโยบายการจัดมัธยมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ.2525-2529)," นิกรครู (ปีที่แรก พฤศจิกายน 2523) : 30.

ส่วนแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 หมวด 6 ศิลปะ วัฒนธรรม
จริยธรรม พละนามัย สถาปนาแวดลอมและกิจกรรมเยาวชนไว้ว่า

"๕๐. รัฐพึงจัดการ เพื่อเสริมสร้างและก่อให้เกิดความสำนึกในคุณค่าของ
ศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรม ศาสนา ตลอดจนชนบชธรรมนิยมประเพณี
อันดีงาม รวมทั้งสถานที่และวัตถุอันมีค่าทางประวัติศาสตร์

๕๓. รัฐพึงสนับสนุนกิจกรรมเยาวชนและจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้
เยาวชนมีบุคลิกภาพที่ดี มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีทัศนคติที่ดี
ต่อวัฒนธรรมไทย ยึดมั่นรวมมือกันสร้างรักษาและป้องกันสถาบัน ชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์"

ความหวังที่จะให้การศึกษาพัฒนาไปสู่จุดหมายดังกล่าวได้นั้น ครูจึงเป็น
บุคลากรที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา เพราะเป็นแม่รับบทบาทสำคัญในการสร้าง
คุณภาพและผลผลิตทางการศึกษา โดยการวางรากฐานการศึกษาจากการถ่ายทอดความ
รู้ ศิลธรรม วัฒนธรรม เพื่อหล่อหลอมบุคลิกภาพของเยาวชนโดยผ่านกระบวนการ เรียน
การสอน อันมีหลักสูตรเป็นหลักในการดำเนินการ¹ เพราะฉะนั้นครูจะต้องเป็นผู้ที่มี
ความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ มีจรรยาครู ตลอดจนมีคุณธรรม และวัฒนธรรม
แล้ว ครูที่มีคุณภาพจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพด้วย ทั้งนี้เพราะทัศนคติของผู้สอนมีอิทธิพล
ต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย² ถ้าหากครูผู้สอนมีทัศนคติที่ดี
ต่ออาชีพแล้ว ย่อมปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ดี ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากครูมีทัศนคติที่ไม่ดี
ต่ออาชีพของตนแล้วก็ย่อมจะไม่มี ความพอใจในการประกอบอาชีพให้เจริญก้าวหน้า ไม่
ชวนชวนที่จะทำงานของตนให้ไ้ผลเต็มที่ อันเป็นอุปสรรคในการพัฒนาการศึกษาของ
ชาติอย่างยิ่ง ฉะนั้นบุคคลที่จะประกอบอาชีพครู และใ้ชื่อว่า เป็นครูที่มีคุณภาพตามความ
มุ่งหมายของการผลิตครู จึงควร เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู ดังนั้นทัศนคติจึงมีความ
สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งจะมีผลกระทบไปสู่นักเรียนได้ทุกขณะไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบ
ทั้งทางตรงและทางอ้อม

¹ สาร์วย มีชนอน, "การเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่ออาชีพครู ของนิสิตวิทยาลัย
วิชาการศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515), หน้า 1.

² Aaron. Quinn Sartation, et al., Psychology Understanding
Human Behavior (New York : McGraw-Hill Book Co., 1973), p. 118.

สภาพสังคมปัจจุบันนี้ มีความสับสนและความตึงเครียดในหลาย ๆ ด้าน คนจึงหาทางระบายความกดดันออกในลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทายให้ถูกทางแก่โดยปกติมักทำไปในทางที่ผิดเสียมากกว่า ดังนั้นสังคมไทยจึงประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทั้งด้านการยกระดับความเป็นอยู่ และการปรับปรุงคุณภาพของประชาชนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนการสร้างเสริมวัฒนธรรม และความเป็นประชาธิปไตยอันเป็นรากฐานการปกครองประเทศ ปัญหาซึ่งสังคมไทยประสบอยู่ก็เป็นดังสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของพลเมืองของประเทศ ปัญหาที่ประสบอยู่ในสังคมไทย ซึ่งเห็นเด่นชัดมีหลายอย่างอาทิเช่น

ในด้านการใช้ทรัพยากร ซึ่งปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์เป็นประจำว่ามีกรจับไม้เถื่อน การสูญเสียป่า เพราะถูกลักลอบตัดไม้ ปัญหานี้จะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของพลเมืองของประเทศว่าเป็นคนโลภ เห็นแก่ตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม โดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นตามมา หรืออาจจะเกิดจากความเขลาและการละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเห็นได้จากเนื้อที่ของป่าไม้ในเมืองไทย เมื่อช่วง 23 ปีที่ผ่านมา เนื้อที่ป่าไม้ของประเทศไทยถูกทำลายไปกว่า 2 เท่าตัว จากที่มีอยู่ 187 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 58.1 ของเนื้อที่ของประเทศในปี พ.ศ. 2502¹ และในปี 2525 กรมป่าไม้สำรวจพื้นที่ป่าไม้ควยภาพถาวรเทียม พบว่าพื้นที่ป่าของไทยเหลือน้อยเต็มทีคือ 97.88 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 30.52 และจากภาพถ่ายดังกล่าวจะพบว่าในระยะ 4 ปี ก็คือการถ่ายเมื่อ พ.ศ. 2521 กับเมื่อ พ.ศ. 2525 นี้พบว่าป่าถูกทำลายถึง 11.64 ล้านไร่ หรือปีละ 2.9 ล้านไร่ ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมาก² และป่าไม้ที่เหลือเป็นป่าไม้ที่มีคุณภาพทางเศรษฐกิจน้อย ป่าไม้ชั้นดีถูกทำลายไปหมดแล้ว ผลเสียหายที่เกิดจากการทำลายป่า มีมหาศาลไม่สามารถประเมินค่าได้

¹ "เศรษฐกิจไทยครึ่งปี 23," ธนาคารกรุงเทพจำกัด (รายงานวงกครึ่งปี 2523) : 36-37.

² "หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ," ปีที่ 26 ฉบับที่ 9184 วันอังคารที่ 15 มีนาคม 2526, หน้า 2.

ในด้านโครงสร้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควรนั้น เป็นเพราะว่าประชาชนไม่รู้ไม่เข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในการปกครองและการเมือง จึงเป็นสาเหตุให้การเมืองการปกครองล้มลุกคลุกคลานมาตลอดเวลา โดยจะเห็นได้จากการเริ่มการเปลี่ยนแปลงทางการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช ในปี พ.ศ. 2475 มาเป็นระบอบประชาธิปไตย จนกระทั่งปัจจุบันนี้ได้มีการปฏิวัติ รัฐประหาร ปฏิรูป และเป็นกมฏ หลายครั้งด้วยกัน¹

นอกจากนี้ จากการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนพลเมืองขาดความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ซึ่งดูได้จากสถิติในเรื่องการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมา มีการเลือกตั้งทั่วไปที่สำคัญ 13 ครั้ง มีเพียง 2 ครั้งที่มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งเกินกว่าร้อยละ 50 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งได้แก่เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2500 มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งคิดเป็นร้อยละ 57.40² และในการเลือกตั้งครั้งหลังสุดเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2526 มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งคิดเป็นร้อยละ 50.76 และจังหวัดที่ใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร มีเพียงร้อยละ 32.57³ ดังรายละเอียดในตารางหน้าต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ชัยสิริ สมุทรวณิช, "การเมืองไทย 200 ปี สองศตวรรษแห่งการเปลี่ยนแปลง," วารสารประชาชาติ ฉบับพิเศษ ขึ้นปีที่ 6 : 33.

²เรื่องเดียวกัน.

³กองการเลือกตั้ง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, "ประกาศการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2526," (อัครสำเนา)

สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 12 ครั้ง

การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่	วันที่	วิธี	จำนวนผู้แทนราษฎร	ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง	ผู้ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง	เปอร์เซ็นต์ของผู้ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง
1	15 พฤศจิกายน 2476	ทางอ้อม	78	4,278,231	1,173,532	40.45
2	8 พฤศจิกายน 2480	แบ่งเขต	91	6,123,239	2,462,535	40.22
3	10 พฤศจิกายน 2481	แบ่งเขต	91	6,310,172	2,200,332	35.03
4	6 มกราคม 2489	แบ่งเขต	96	6,431,827	2,091,788	32.52
(เพิ่ม)	5 สิงหาคม 2489	แบ่งเขต	82	5,819,662	2,026,823	34.92
5	29 มกราคม 2491	รวมเขต	99	7,076,891	2,007,464	26.54
(เพิ่ม)	5 มิถุนายน 2492	รวมเขต	21	3,518,276	870,208	24.72
6	26 กุมภาพันธ์ 2495	รวมเขต	123	7,602,591	2,961,291	38.76
7	26 กุมภาพันธ์ 2500	รวมเขต	160	7,859,039	5,668,566	57.40
8	15 ธันวาคม 2500	รวมเขต	160	9,911,118	4,370,589	40.10
9	10 กุมภาพันธ์ 2512	รวมเขต	219	14,820,180	7,285,832	49.16
10	26 มกราคม 2518	แบบผสม	269	18,343,486	9,473,320	47.17
11	4 เมษายน 2519	แบบผสม	279	20,623,430	9,072,629	43.99
12	22 เมษายน 2522	แบบผสม	301	21,283,790	9,344,045	43.90
13	18 เมษายน 2526	แบ่งเขต	324	24,224,470	12,295,339	50.76

ในด้านทรัพยากรกำลังคน (Human Resource) ปัจจุบันประชากรของประเทศไทยทุกหมวดอายุมีประมาณ 48,846,927¹ ล้านคน แต่เราไม่สามารถผลิตกำลังคนส่วนหนึ่งให้เกิดประโยชน์แก่สังคม แต่กลายเป็นผู้ทำลายและสร้างความเดือดร้อนแก่สังคม ถึงสถิติคืออาญาบางประเภทที่พระราชอาณาจักร พ.ศ.2520-2524² (ดูในตาราง)

สถิติคืออาญาบางประเภทที่พระราชอาณาจักร พ.ศ.2520-2524

ประเภทที่ที่เกิด	2520	2521	2522	2523	2524
ฆาตกร	10,612	12,283	13,337	11,715	13,157
ทำร้ายร่างกายและพยายามฆาตกร	15,092	14,202	14,635	14,762	14,286
ปล้นทรัพย์	3,371	4,382	4,715	4,314	3,566
ลักทรัพย์	30,098	30,068	30,311	32,617	31,604
ข่มขืนและกระทำชำเรา	2,597	2,576	2,515	2,550	2,549
กระทำผิดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติด	25,316	31,687	28,820	24,489	30,764
คิด เป็น ภัย					

นอกจากนั้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนหรือผู้เยาว์ ในวันที่ 1 มกราคม 2524 - 30 มิถุนายน 2524 มีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดที่ถูกจับกุมได้มีมากมาย ซึ่งความผิดเหล่านี้มีลักษณะ เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ทำ เช่น พกอาวุธ

¹สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง, "ประกาศสำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง เรื่องจำนวนราษฎรรายจังหวัดตามหลักฐานทางทะเบียนราษฎร เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2525" ประกาศ ณ วันที่ 31 มกราคม 2526.

²สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, "สถิติคืออาญาบางประเภท," วารสารสถิติรายไตรมาส 1-4 (มกราคม - ธันวาคม 2524) : 26.

มีผู้สมัครพื้ กอการทะเลาะวิวาท ประชุกิคนฐสาว ฐบบุหรี คมทินเนอร์ คิมสุธา เรรอน
จรัจค มีักเรีชนกระทำควมฉิถกจบักมไค้ทั้งสิ้น 1,822 คน เป็นชาย 1,632 คน หญิง
190 คน ชวมเขาวชนกระทำควมฉิถกจบักมไค้ทั้งสิ้น 769 คน เป็นชาย 635 คน หญิง
134 คน¹

ประ เทคไทยนอกรากประตบปัญหาทริพยากรกำลังคนคังที่กลวมาแลว แต่กัยง
มีประชากรอีกสวนหนึ่งที่เป็นทรพยากรกำลังคนที่ไม่ประ โยชนไม่ไค้แก้มที่คังสถิกิไค้ไปนี้

ก. สถิกิอุบ้ทวเหตุจากรการจรรทางบกท้วราชอาณาจักร 2520-2524²

พ.ศ.	จำนวนอุบ้ทวเหตุ	จำนวนคนตาย	จำนวนผู้บาดเจ็บ	ค่าของทรัพย์สินที่ เสียหาย (พันบาท)
2520	9,267	2,181	5,845	8,513
2521	10,042	3,507	6,816	9,170
2522	23,120	8,356	21,639	130,520
2523	17,742	4,493	13,392	120,942
2524	16,361	2,760	9,297	64,319

¹ กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและ เยาวชน กองบัญชาการตำรวจนครบาล
กรมตำรวจ, "ผลการปฏิบัติงานและวิธีดำเนินการของ กก.สค."

² สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, "สถิติอุบ้ทวเหตุจากรการจรร
ทางบกท้วราชอาณาจักร," วารสารสถิติรายไตรมาส 1-4 (มกราคม - ธันวาคม
2524) : 56.

จากสถิติอุบัติเหตุที่นับว่าจำนวนอุบัติเหตุจากการจราจรทางบกนั้นยิ่งเพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี แสดงให้เห็นว่าการผิดคุณภาพของประชากรยังไม่ดีเท่าที่ควร

ข. จำนวนนักโทษรับใหม่ทั่วราชอาณาจักร 2520-2524¹

พ.ศ.	ชาย	หญิง	รวม
2520	52,902	3,180	56,082
2521	56,472	3,537	60,009
2522	54,537	3,459	57,996
2523	52,290	3,537	55,827
2524	51,431	3,818	85,249

จากสถิติจำนวนนักโทษที่รับใหม่ในแต่ละปีนั้นพบว่า มีจำนวนมากทุกปี ๆ นักโทษเหล่านี้ถือว่าเป็นภาระแก่สังคม แทนที่บุคคลจำนวนมากเหล่านี้จะทำงานเพื่อเป็นประโยชน์แก่สังคม แต่ถูกจับกักขังเป็นนักโทษ ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่คุ้มค่า

ค. สถิติการตายด้วยโรคและเหตุของการตายที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2524 มีคนตายทั้งหมด 24,931 คน ชื่อโรคและเหตุของการตายมีดังนี้ มะเร็งทุกชนิด 3,161 คน วัณโรคของระบบหายใจ 538 คน เบาหวาน 362 คน ความบกพร่องทางโภชนาการ 157 คน โรคหัวใจรูมาติกเรื้อรัง 589 คน โรคความดันเลือดสูง 361 คน โรคหลอดเลือดสมองใหญ่ 1,731 คน ปอดอักเสบและไซตัสใหญ่ 912 คน ไทฟอยด์ 679 คน การเกิดไมครบกำหนด 693 คน อุบัติเหตุ 1,638 คน

¹สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, "สถิติจำนวนนักโทษรับใหม่ทั่วราชอาณาจักร," วารสารสถิติรายไตรมาส 1-4 (มกราคม - ธันวาคม 2524) :

โรคติดต่อของสัตว์ 145 คน โรคหลอดอาหาร ภาวะอาหารและคูโอทินัม 121 คน
อื่น ๆ 13,846 คน¹

จากการวิจัยสถิติการตายด้วยโรคและสาเหตุของการตายเฉพาะกรุงเทพมหานคร
นี้ จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2524 นั้น ประชาชนตายด้วยโรคต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก สาเหตุ
ที่เป็นเด่นชัดแสดงให้เห็นว่าประชาชนประสบกับปัญหาทางสาธารณสุข ซึ่งเกิดจากการ
รู้เท่าไม่ถึงการณ์ การขาดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนทางสุขอนามัย

จ. ผู้ไม่มีงานทำ จากรายงานผลการสำรวจแรงงานทั่วราชอาณาจักร ของ
สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2524 มีผู้อยู่ในกำลังแรงงาน
ทั้งหมด 24,579,400 คน ผู้มีงานทำเต็มที่ 19,731,200 คน ผู้มีงานทำไม่เต็มที่
4,848,200 คน และผู้ไม่มีงานทำถึง 213,300 คน²

จากการวางแผนตั้งสถิติที่กล่าวแล้วนั้น จึงทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ
เป็นจำนวนมหาศาล ซึ่งถือว่าเป็นการทำลายความมั่นคงทางเศรษฐกิจอีกทางหนึ่ง

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยจัดเป็นประเทศใน
กลุ่มที่เรียกว่าค่อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนา ซึ่งมักจะพบว่าจะเสียเปรียบดุลการค้าและดุล
การชำระเงิน ย่อมมีผลต่อเศรษฐกิจเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการเสียเปรียบดุลการค้า
ต่อต่างประเทศ ประเทศไทยเสียเปรียบดุลการค้าตลอดมา และปริมาณยิ่งเพิ่มมากขึ้น
หลังปี 2516 หากเรา仍将ขาดดุลย์ในปริมาณมากเช่นนี้ติดต่อกันไปอีกไม่กี่ปี ย่อมกระทบ
กระเทือนเสถียรภาพทางการเงินและความมั่นคงของประเทศอย่างแน่นอน ดังสถิติ
การค้าต่างประเทศดังนี้

¹สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, "สถิติการตายด้วยโรคและ
เหตุของการตายที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2524," วารสารสถิติรายไตรมาส
1-4 (มกราคม - ธันวาคม 2524) : 14.

²สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, "การใช้ประโยชน์แรงงาน
ของประชากร," วารสารสถิติรายไตรมาส 1-4 (มกราคม-ธันวาคม 2524) : 30.

การค่างประเทศ (ไม่รวมสินค้าทางการทหาร)¹ (จำนวนเงินเป็นพันบาท)

พ.ศ.	สินค้าออก	สินค้าเข้า	ดุลการค้า
2520	71,198,088	94,176,972	- 22,978,884
2521	83,065,026	108,898,828	- 25,833,802
2522	108,178,975	146,162,972	- 37,983,997
2523	133,197,170	193,618,283	- 60,421,113
2524	150,198,000	218,391,100	- 68,193,000
2525	102,425,000	114,259,000	- 11,834,000
(ม.ค.-ก.ย.)			

ทางด้านสังคมนั้น ปัจจุบันสภาพของสังคมและความเชื่อถือในทางสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การวัดคุณค่าทางสังคมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย คนนิยมนับถือผู้มีอำนาจวาสนา มีเงิน มีตำแหน่งหน้าที่ เน้นวัตถุนิยมมากกว่าคุณงามความดี ทำให้ความสะอาดและเกรงกลัวต่อบาปหมดสิ้นไป พฤติกรรมและค่านิยมทางสังคมทำให้คนคำนึงถึงแต่ความร่ำรวยและอำนาจ จนขาดความรับผิดชอบต่อสังคม อันเป็นผลเสียต่อภาวะทางเศรษฐกิจในแง่ของความแตกต่างระหว่างรายได้ของคน ซึ่งความแตกต่างระหว่างรายได้ของประชาชนมีอยู่มากแล้วจะ เป็นช่องโหว่ให้คอมมิวนิสต์เข้ามาแทรกแซงขยายผลจากช่องโหว่นี้ได้ง่าย

¹ ธนาคารกรุงเทพจำกัด, วารสารแนวเศรษฐกิจ 2 (ธันวาคม 2525) : 752.

² ธีรยุทธ สุนทรธัมมะ, อبعادทางเศรษฐกิจของไทย ร.ศ. 200 (เอกสารประกอบการสัมมนาของชุมนุมรัฐศาสตร์ประยุกต์ ชมรมนิเทศศึกษา กลุ่มเศรษฐกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514) : 56.

จากปัญหาทั้ง หมกดังกล่าวแล้วข้างต้น ซึ่งประเทศไทยกำลังประสบอยู่ขณะนี้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากสภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทุก ๆ ด้าน ทั้งด้าน วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี จึงเกิดปัญหาที่ประชาชนไม่สามารถปรับตัวทันก่อนเหตุการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นเหตุให้เกิดปัญหาทางด้านจิตใจ คุณธรรม เกิดความ สับสนวุ่นวายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้ สามารถจะแก้ไขได้ด้วยการให้การศึกษาแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษา ที่จะให้แก่ประชาชนหรือเยาวชนนั้น จะคงสอนให้เป็นคนที่มีรู้จักคิด กล้าแสดงออก คิดสนใจใฝ่อย่างถูกต้องและรวดเร็ว และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้คือ โดยเฉพาะ ครูสังคมนักศึกษามีความรับผิดชอบด้านนี้โดยตรง คือมุ่งที่จะเตรียมเยาวชนให้เป็นพลเมือง ที่รู้จักคิดและถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมให้แก่เยาวชน¹ ดังนั้นครูสังคมนักศึกษาจะเป็น ผู้ช่วยสร้างความเป็นพลเมืองดีให้แก่ประเทศชาติ โดยอาศัยกระบวนการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา

จากงานวิจัยข้าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเท่าที่ผ่านมา นั้น พบว่า ครูสังคมนักศึกษามีปัญหาทั้งทางด้านส่วนตัวและด้านอาชีพ ปัญหาส่วนตัวได้แก่ปัญหาการเงิน ส่วนในด้านการสอนคือครูสังคมนักศึกษาขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคนิคการสอนแบบ ใหม่ ๆ ครูสังคมนักศึกษาไม่มีเสรีภาพทางวิชาการเท่าที่ควร ครูสังคมนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการสอนตามหลักสูตรใหม่ เนื้อหาบางเรื่องยากเกินไป ปริมาณของเนื้อหาที่มีมากเกินไป สัมพันธ์กับเวลาและหน่วยการเรียน โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณ คู่มือครู สื่อการสอน ตำราและเอกสารต่าง ๆ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชา สังคมศึกษาไม่สนใจและไม่ตั้งใจเรียน ขาดทักษะการใช้แหล่งวิทยาการและการแสดง ความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัย ในการเรียนสังคมศึกษา ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาสังคมศึกษา² ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์

¹Edwin Fenton, The New Social Studies (New York : Holt, Rinehart and Winston, 1967), p. 1.

²วิชัย จันทร์เพา, "ปัญหาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูสังคมนักศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), บทคัดย่อหน้า ง-จ.

เขตการศึกษา 11 ที่พบว่า ครูสอนสังคมศึกษาเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนไม่เน้นความสำคัญของการสอนอย่างจริงจัง และยังมีทัศนคติว่าวิชาสังคมศึกษา เป็นวิชาสาย ครูคนใดสอนก็ได้¹ นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาเพิ่มเติมอีกว่า การสอนยังใช้การอธิบายตามเนื้อหาในแบบเรียนนักเรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นบ้างเป็นบางครั้ง ครูส่วนใหญ่เตรียมการสอนก็เป็นบางครั้ง เมื่อสอนไม่ทันตามหลักสูตรครูก็มักจะหาเวลาสอนเพิ่มเติม ครูใช้อุปกรณ์การสอนน้อย² หลักสูตรส่วนใหญ่ไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเพราะไม่อาจนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้³ ส่วนทางด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษานั้นพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาส่วนใหญ่คือสภาพการวัดและประเมินผล ระเบียบวัดผล การสร้างข้อสอบ วิธีดำเนินการวัดผล และการตัดสินผลการเรียน ครูสังคมศึกษาต้องการความช่วยเหลือโดยให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำคู่มือและอุปกรณ์ด้านการวัดผลและประเมินผลแจกครูอย่างทั่วถึง ให้กรมวิชาการจัดทำคลังข้อสอบ และข้อสอบมาตรฐานวิชาสังคมศึกษาให้ครูได้มีใช้⁴

¹กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, บทคัดยอรายงานการวิจัยทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2519-2524, หน้า 147-148.

²ประสิทธิ์ ทาคินีจ, "สถานภาพและบทบาทของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517), บทคัดย่อ หน้า ง.

³อมรา มนัสวานิช, "การศึกษาปัญหาการเรียนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐมาลีในภาคการศึกษา 2" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513), บทคัดย่อ หน้า ง.

⁴พรหมเพ็ญ ทนกล้า, "ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), บทคัดย่อ หน้า จ-ฉ.

ดังนั้นเมื่อพิจารณาแล้ว อาจสรุปได้ว่า การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในประเทศไทยยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร หรือไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนเรียนวิชาสังคมศึกษาแต่ในเนื้อหาวิชา แลยังขาดทักษะการนำเนื้อหาวิชาเหล่านี้ไปประยุกต์ หรือใช้ได้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้

การที่การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาไม่ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้นั้นก็สืบเนื่องมาจากขอบกพร่องในด้านต่าง ๆ คือ ด้านวิธีสอน หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์การสอน โปรแกรมการเรียนการสอน ตลอดจนตัวครู นักเรียน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ แต่ปัจจัยที่ควรพิจารณาก่อนสิ่งอื่นใดคือครู ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุถึงจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะครูสังคมศึกษาซึ่งมีบทบาทอันสำคัญยิ่งในการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ครูสังคมศึกษาจะทองเขาใจจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เห็นคุณค่าและความสำคัญของวิชานี้ เป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมทางด้านการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษามาโดยเฉพาะ และมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง แต่เท่าที่ผ่านมามีครูสังคมศึกษามักจะขาดคุณสมบัติและลักษณะดังกล่าว ครูบางคนไม่เคยได้รับการฝึกอบรมทางด้านนี้มาก่อน แต่มีความจำเป็นที่จะต้องสอน วิชาใดวิชาหนึ่งในหมวดสังคมศึกษา หรือวิชาที่สอนทั้งหมด เนื่องจากไม่มีครูสอน และจากการศึกษาผลงานวิจัยพบว่า ครูสังคมศึกษาจำนวนมากต้องสอนวิชาที่ไม่ตรงกับความรู้พื้นฐานที่ตนได้เรียนมา¹ และยังพบอีกว่า ครูร้อยละ 63 ได้สอนตามวิชาเอก ส่วนโรงเรียนราษฎร์มีเพียงร้อยละ 11² ครูร้อยละ 64.70 สอนสังคมศึกษาเพราะครูใหญ่จัดให้สอน ครูร้อยละ 11.76 สอนเพราะขาดครู มีครูเพียงร้อยละ 26.47 สอนเพราะถนัดสอนวิชานี้³ และในปีต่อมาจากผลงานวิจัยยังพบอีกว่าครูสังคม

¹ Gardon Scott Bachus, "An Analysis of the Academic Preparation, Teaching Assignment, and Professionalism of Selected Social Studies Teachers in Secondary School of Arkansas," Dissertation Abstracts International, 5 (November 1972), p. 2207-A.

² กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, บทคัดย่อ รายงานการวิจัยทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2519-2524, หน้า 147-148.

³ เขียวภา สึงหะพันธ์, "ปัญหาการสอนสังคมศึกษา ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนการช่างภาคการศึกษา 1" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา มัธยมศึกษาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514), หน้า 28.

ศึกษาโรงเรียนรัฐบาลร้อยละ 36.86 และครูสังคมศึกษาโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 34.88
สอนวิชาสังคมศึกษา เพราะผู้บังคับบัญชามองหมายให้สอนเนื่องจากขาดครู¹

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงทัศนคติต่อวิชาชีพของครูสังคมศึกษา
ว่ามีทัศนคติอย่างไรบ้าง ครูสังคมศึกษาอาจจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพของตนเองก็ได้
เพราะจากสภาพการปฏิบัติงาน มีปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวนั้นแล้ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อ
สุขภาพของประชากร ดังจะเห็นได้จากสภาพของประชากร ส่วนหนึ่งที่มีกไปก่อให้เกิด
ปัญหาต่าง ๆ มากมายขึ้นในสังคมดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งอาจจะมีผลสะท้อนมาจาก
ทัศนคติที่ไม่ดีของครูสังคมศึกษาก็อาจเป็นได้ นอกจากนี้ความเชื่อในหลักจิตวิทยาที่ว่า
ทัศนคติอาจเปลี่ยนแปลงได้เมื่อได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ และโดยความสำคัญ
ของครูสังคมศึกษาในปัจจุบันนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่สำรวจและศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพของครูสังคม
ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยเพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็น
ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุง เรื่องการ วิชาการ สอนวิชาสังคมศึกษา และโปรแกรม
การผลิตครูสังคมศึกษา และช่วยเสริมสร้างทัศนคติต่อวิชาชีพของครูสังคมศึกษาให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพของครูสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาใน
ประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพของครูสังคมศึกษาในระดับมัธยม
ศึกษาที่อยู่ในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพของครูสังคมศึกษาในระดับมัธยม
ศึกษาระหว่างเพศหญิงและเพศชาย
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพของครูสังคมศึกษาในระดับมัธยม
ศึกษาระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานและการฝึกอบรมแก่กลางกัน

¹ปราณี หัตถ์ฉลาด, "โปรแกรมการ วิชาการ สอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยม
ศึกษาคอนกน" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515), หน้า 42.

สมมติฐานในการวิจัย

เนื่องจากผลการวิจัยของ วิชัย จันทรเทพา¹ ในเรื่อง "ปัญหาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูในระดับมัธยมศึกษา" พบว่า ครูสังคมศึกษาส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค และครูสังคมศึกษาหญิงกับครูสังคมศึกษาชาย ประสบปัญหาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานส่วนมากไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า สภาพการปฏิบัติงานของครูสังคมศึกษาส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค และครูสังคมศึกษาชายกับครูสังคมศึกษาหญิง ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นทัศนคติต่อวิชาที่พหรือความคิดเห็นต่อวิชาที่พของครูสังคมศึกษาทั้งในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค และครูสังคมศึกษาชายกับครูสังคมศึกษาหญิง จึงไม่น่าจะแตกต่างกัน เพราะจากสภาพการปฏิบัติงานดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ การวิจัยของ วีระชาติ แก้วไสย² ได้ทำการวิจัยเรื่อง "องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย" ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุราชการมากกว่า 10 ปี กับครูที่มีอายุราชการ 5-10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี มีความรู้สึกต่อสภาพงานแตกต่างกัน และจากการวิจัยของ สุธรรม ประทานทรัพย์³ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาปัญหาซึ่งมีความ

¹วิชัย จันทรเทพา, "ปัญหาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษา" (ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 30.

²วีระชาติ แก้วไสย, "องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย" (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518), บทคัดย่อ.

³สุธรรม ประทานทรัพย์, "การศึกษาปัญหาซึ่งมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบกับครูในจังหวัดใกล้เคียง" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520), บทคัดย่อ.

สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบกับครูในจังหวัดใกล้เคียง" ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่างกัน ประสบปัญหาสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน จะประสบปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ดังนั้นทัศนคติหรือความคิดเห็นต่อวิชาชีพระหว่าง ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน น่าจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันด้วย เพราะผู้มีประสบการณ์ในการทำงานมากย่อมจะเข้าใจปัญหาได้ลึกซึ้งกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย

และจากการวิจัยของ สุภรณ์ จงสืบพันธ์¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การผลิตและการใช้ครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษา" ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าสายสังคัมศึกษา มีความเห็นว่าครูสังคัมศึกษา ควรมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสายวิชาเอกการสอนสังคัมศึกษา สอนได้ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย และนักเรียนส่วนใหญ่ชอบครูสังคัมศึกษาที่มีความรู้แม่นยำเกี่ยวกับเนื้อหาสาระในวิชาสังคัมศึกษา และสามารถสอนเหตุการณ์ปัจจุบันได้ เข้าใจถูกต้อง

จากการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่จะสอนวิชาสังคัมศึกษาต้องได้รับการฝึกอบรม โดยเฉพาะ ไม่ใช่ครูทุกคนจะสอนวิชาสังคัมศึกษาให้ดีได้ ครูสังคัมศึกษาที่ฝึกอบรมโดยเฉพาะ ย่อมเข้าใจปรัชญาของวิชาสังคัมศึกษา วัตถุประสงค์ และหลักสูตรของวิชาสังคัมศึกษาได้ดีกว่าครูสังคัมศึกษาที่ไม่ได้ฝึกอบรมโดยเฉพาะ

จากเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยดังนี้ คือ

1. ทัศนคติต่อวิชาชีพของครูสังคัมศึกษาในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคไม่แตกต่างกัน
2. ทัศนคติต่อวิชาชีพของครูสังคัมศึกษาเพศหญิงกับเพศชาย ไม่แตกต่างกัน
3. ทัศนคติต่อวิชาชีพของครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

¹สุภรณ์ จงสืบพันธ์, "การผลิตและการใช้ครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษา"

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา มัธยมศึกษาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), บทคัดย่อ .

จะแตกต่างกัน

4. ทักษะคิดวิเคราะห์ของครูสังคัมศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมโดยเฉพาะแตกต่างกันจะแตกต่างกันควย

ขอบเขตของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางขอบเขตไว้ดังนี้

ตัวอย่างประชากรคือครูสังคัมศึกษาที่กำลังสอนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนรัฐบาล 54 โรงเรียน และโรงเรียนราษฎร์ 35 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2524

ข้อตกลงเบื้องต้น

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพของครูสังคัมศึกษาได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

1. เป็นประโยชน์แก่สถาบันฝึกหัดครู ในการปรับปรุงโครงการผลิตครูสังคัมศึกษาด้านการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพแก่ครูสังคัมศึกษา
2. เป็นประโยชน์แก่สถาบันที่ใช่ครู ในการคัดเลือกครูเข้าประจำการ และจัดบริการ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีแก่ครู
3. เป็นประโยชน์ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่อง

คำจำกัดความ

ทัศนคติต่อวิชาชีพครู หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่ออาชีพครูและพร้อมที่จะแสดงออกทั้งในทางบวกหรือลบ ซึ่งความรู้สึกนึกคิดนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม

ครูสังคัมศึกษา หมายถึง ครูผู้สอนวิชาสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ทั่วประเทศ

โรงเรียนในส่วนกลาง หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในท้องที่ของเขตปกครองของกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนในส่วนภูมิภาค หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดต่าง ๆ นอก
เขตกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนรัฐบาล หมายถึง โรงเรียนที่สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนราษฎร์ หมายถึง โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาสายสามัญทั้งมัธยมศึกษาตอนต้น
และมัธยมศึกษาตอนปลาย

เขตการศึกษา หมายถึง เขตการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้รวมจังหวัด
ต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกันขึ้นเป็นเขตการศึกษา มี 12 เขตการศึกษา

ครูสังคมศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ หมายถึง ครูสังคมศึกษาที่
เรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก และมีความรู้ทางวิชาครู

ครูสังคมศึกษาที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ หมายถึง ครูสังคมศึกษา
ที่ไม่ได้เรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก และไม่มีความรู้ทางวิชาครู

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย